

STATSFORVALTNINGEN

SJÆLLAND

Folketingets §71-Tilsyn
Christiansborg
1240 København K

07-05-2010

**DET PSYKIATRISKE
PATIENTKLAGENÆVN**

Årsrapport 2009

Hermed fremsendes årsrapport for 2009 fra Det Psykiatriske Patientklagenævn i Region Sjælland.

Med venlig hilsen

Louise Ahrenfeldt Rask
Louise Ahrenfeldt Rask

STATSFORVALTNINGEN SJÆLLAND
DRONNINGENSGADE 30
4800 NYKØBING F

JOURNAL NR.: 2007-270/4
SAGSBEHANDLER: BJVE

TELEFON: 7256 7600

TELEFAX: 5482 1864

GIRO: 10202027

EAN-NR. 5798000362628

sjælland@statsforvaltning.dk

www.statsforvaltning.dk

Årsberetning 2009

Det Psykiatriske Patientklagenævn

Indhold

FORORD	2
AFSNIT 1	3
1. Det psykiatriske patientklagenævn ved Statsforvaltningen	3
2. Sagsantal	4
3. Sagsbehandlingstiden	6
4. Antal møder	6
5. Mødedeltagelse	7
6. Afgørelsernes udfald og omgørelsesprocenten	8
7. Klager over patientklagenævnets afgørelser	9
AFSNIT 2	11
1. Principielle problemstillinger m.v.	11
2. Principielle afgørelser	12
I	12
II	12

FORORD

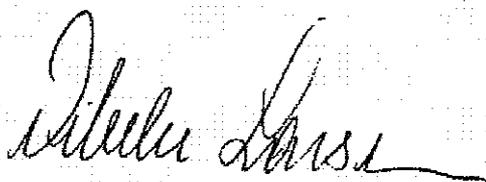
Efter lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien oprettes der ved hver statsforvaltning et patientklagenævn.

Nævnet består af direktøren for statsforvaltningen som formand eller en ansat, som direktøren har bemyndiget hertil og yderligere to medlemmer.

Patientklagenævnet offentliggør hvert år en beretning om sin virksomhed.

Sekretariatet for Det psykiatriske patientklagenævn i Region Sjælland varetages af Statsforvaltningen Sjælland.

Årsberetningen for 2009 indeholder nu igen 3 års historik, idet Statsforvaltningen nu har eksisteret i tre år. Der har i de foregående år – 2007 og 2008 - været en mangel på historik i årsberetningen, da det er vurderet, at historikken fra de tre tidligere statsamter ikke var direkte sammenlignelige på grund af forskellige opgørelsesmåder. Dette problem er vi nu ude over, og vi har igen tre års historik med i årsberetningen.

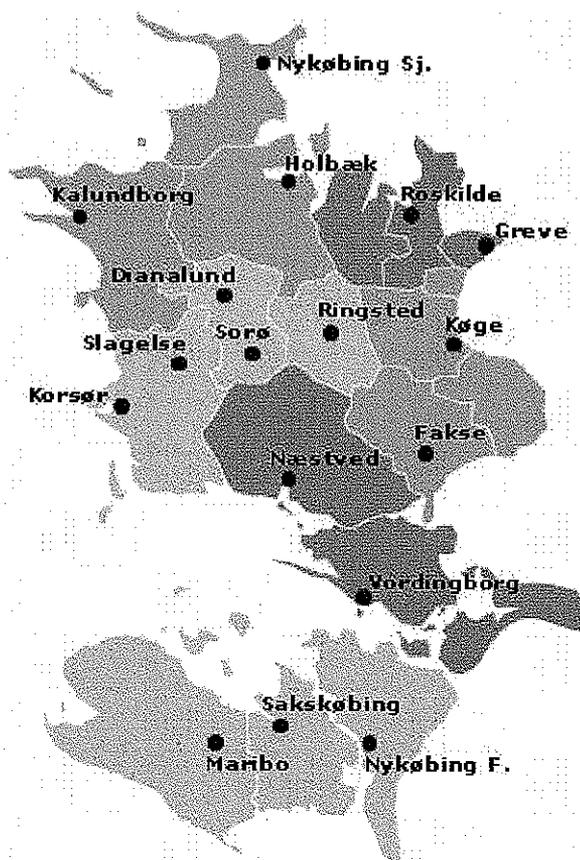

Vibeke Larsen
Direktør

AFSNIT 1

1. Det psykiatriske patientklagenævn ved Statsforvaltningen

Geografisk område

Kompetence

Statsforvaltningen Sjælland behandler klager der vedrører de psykiatriske afdelinger, der hører under den eller de sygehusmyndigheder, som er beliggende i Region Sjælland. Statsforvaltningen Sjælland behandler endvidere klager, som vedrører Psykiatrisk Center Sct. Hans, der geografisk er beliggende i Region Hovedstaden.

Patientklagenævnet behandler som 1. instans klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, aflåsning af døre i afdelingen samt

aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland.

Nævnet kan ved sin afgørelse enten tage stilling til klagepunkterne eller afvise klagen, fordi den for eksempel falder uden for nævnets kompetence. Når nævnet realitetsbehandler en klage, kan nævnet godkende tvangsindgrebet eller konstatere, at et indgreb blev foretaget med urette.

Klageberettiget er patienten, som dog kan bemyndige blandt andre patientrådgiveren til at handle på sine vegne. Klagen kan være såvel skriftlig som mundtlig og fremsættes over for hospitalet, som skal indbringe klagen for nævnet vedlagt sagens øvrige akter. Nævnet skal træffe sin afgørelse inden for 7 hverdage, hvis der er tale om en klage over tvangsbehandling med opsættende virkning. Ved klage over andre tvangsindgreb skal nævnet træffe afgørelse snarest muligt. Er afgørelse ikke truffet inden 14 dage efter, at klagen er modtaget af nævnet, skal nævnet underrette patienten og patientrådgiveren/bistandsværgeren om årsagen og om, hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

Medlemmer af nævnet

Nævnet består af en formand (direktøren for Statsforvaltningen) samt to medlemmer, der beskikkes af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse efter at være indstillet af Danske Handicaporganisationer, henholdsvis Lægeforeningen.

Nævnsmedlemmerne, bortset fra formanden, modtager vederlag for deres deltagelse i møder.

Patientklagenævnet består af formanden direktør Vibeke Larsen eller den medarbejder i Statsforvaltningen Sjælland, som direktøren bemyndiger hertil, samt medlemmerne Bodil Norvang Roved, Ingelise Svendsen, Kirsten Dam og Mogens Nielsen.

Ingelise Svendsen, Kirsten Dam og Mogens Nielsen er indstillet af Danske Handicaporganisationer. Stedfortrædere er Birthe Bonde Bendixen, Arne Ramskov Hansen, Leni Grundtvig Nielsen og Anne Krebs.

Bodil Norvang Roved er indstillet af Lægeforeningen. Stedfortrædere er Villy Birkegaard og Jacques Gauguin. Villy Birkegaard har deltaget ved de fleste af nævnets møder i Vordingborg og lejlighedsvis i Dianalund og Roskilde.

Sagsbehandling

Statsforvaltningen varetager nævnets sekretariatsopgaver.

En klage over tvangsindgreb sendes typisk via den afdeling, hvor patienten er indlagt. Ofte vil afdelingen telefonisk underrette sekretariatet om, at der er en klage på vej til nævnet, hvorefter afdelingen fremsender – eventuelt pr. fax – sagens akter til sekretariatet.

De lovmæssige tidsfrister i klagesagerne stiller særlige krav til organiseringen af arbejdet, og nævnets sekretariat har særlige arbejdsprocedurer, der anvendes ved modtagelsen af en klage. Sekretariatets medarbejdere foretager en umiddelbar vurdering af klagens karakter, og i de sjældne tilfælde, hvor en klage fremsendes direkte til nævnet, videregives klagen straks til afdelingen med oplysning om hvilke akter, nævnet ønsker, såfremt nævnet skal behandle klagen. I forbindelse med en sags forberedelse sikres det blandt andet, at alle fornødne oplysninger foreligger, og der udsendes en meddelelse om mødetidspunkt tillige med kopier af sagens akter til klager, patientrådgiver/bistandsværg, sygehuset samt til nævnets medlemmer.

Sekretariatet underretter telefonisk nævnets medlemmer samt hospitalet om mødetidspunkt på grund af den korte tidsfrist i forbindelse med klager over tvangsmedicinering. Nævnet holder møder hver uge, i det omfang der er klagesager, og sekretariatet bestræber sig på at udsende nævnets afgørelse senest dagen efter mødet. Ved klager over tvangsmedicineringer, der er tillagt opsættende virkning faxer nævnet tillige afgørelsen til sygehuset og patienten.

2. Sagsantal

Der har i 2009 været realitetsbehandlet i alt

Skema 1

Realitetsafgørelser

	2007	%	2008	%	2009	%
Antal indkomne sager i kalenderåret	153	100	151	100	226	100
+ Antal sager, modtaget ej behandlet i foregående kalenderår	2	1	0	0	0	0
- Antal tilbagekaldte sager	23	15	28	19	33	15
- Antal afviste sager	6	4	17	11	31	14
- Antal sager modtaget, ej behandlet i kalenderåret	0	0	0	0	0	0

	2007	%	2008	%	2009	%
= Antal sager med realitetsafgørelse	126	82	106	70	162	72

Stigningen i antallet af afviste sager skyldes, at nævnet modtager flere klager, hvor rette klageinstans er sygehusmyndigheden. Patienten vejledes ved afvisninger om hvilken myndighed, der er rette klageinstans.

Skema 2

Sagernes fordeling på hospitalerne

Psykiatrisk Center	Sager i alt			Tilbagekaldte/afviste sager			Realitetsbehandlede sager		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Dianalund	38	30	49	3	9	8	35	21	41
Holbæk	3	8	15	2	3	9	3	5	6
Køge	0	1	2	2	0	2	0	1	0
Nykøbing Sj.	16	17	31	2	3	9	16	14	22
Næstved	0	4	3	2	2	3	0	2	0
Roskilde	21	26	34	4	12	9	17	14	25
Sct. Hans	33	15	33	6	2	2	27	13	31
Slagelse	3	0	7	2	0	4	1	0	3
Vordingborg	41	50	52	14	14	18	27	36	34
I alt	155	151	226	27	45	64	126	106	162

Der er sket en stigning i antallet af indkomne sager jf. skema 1. Dette har medført, at antallet af realitetsbehandlede sager er steget. Der er ikke nogen umiddelbar forklaring på, hvorfor der er sket en stigning i antallet af indbragte sager.

Skema 3

Antal afgørelser i nævnet i de seneste år

2007	2008	2009
188	211	218

Definition af en afgørelse

En afgørelse er en godkendelse eller en tilsidesættelse af et tvangsindgreb. Denne definition betyder, at en sag kan indeholde flere afgørelser.

Der tælles mindst en afgørelse for hvert enkelt påklaget tvangsindgreb.

Træffer nævnet afgørelse vedrørende flere ensartede tvangsindgreb, f.eks. 5 tvangsfikseringer, tæller nævnsafgørelsen statistisk som 5 afgørelser.

Hvis en nævnsafgørelse indeholder både en godkendelse og en tilsidesættelse af et tvangsindgreb, f.eks. at iværksættelsen af en tvangstilbageholdelse godkendes, men at den aktuelle opretholdelse tilsidesættes, tæller nævnsafgørelsen statistisk som 2 afgørelser.

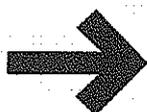
3. Sagsbehandlingstiden

Sagsbehandlingstiden regnes fra sagens modtagelse i statsforvaltningen til afgørelsen sendes fra statsforvaltningen.

Sekretariatet har det udgangspunktet, at afgørelsen bør sendes senest dagen efter, at nævnet har truffet afgørelse på mødet.

Der er i sagsbehandlingstiderne medregnet lørdage, søndage og helligdage.

I klagesager om tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, skal der træffes afgørelse inden 7 hverdage efter klagens modtagelse. Ved udtrykket hverdage forstås mandag til fredag bortset fra helligdage.

I 4 sager har sagsbehandlingstiden ikke kunne overholdes. I 3 af sagerne var grunden, at der ikke kunne sammensættes et beslutningsdygtigt nævn.

Skema 4

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i de seneste år

	2007	2008	2009
Antal dage (hele tal)	9	7	9

4. Antal møder

Skema 5

Samlet antal møder

	2007	2008	2009
Antal møder	124	119	162

Stigningen i antallet af møder skyldes, at der er der er sket stigning i sagstilgangen jf. skema 1.

Alle møderne har været afholdt på hospitalerne.

Skema 6

Mødernes fordeling mellem de enkelte psykiatriske centre i 2009

Psykiatrisk Center	Antal møder
Dianalund	41
Holbæk	6
Køge	0
Nykøbing Sj.	22
Næstved	0

Psykiatrisk Center	Antal møder
Roskilde	25
Sct. Hans	31
Slagelse	3
Vordingborg	34
Møder i alt	162

5. Mødedeltagelse

Skema 7

Mødedeltagelse for læger

Læger

Psykiatrisk Center	Deltaget			Ikke deltaget			Deltagelsesprocent		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Dianalund	31	22	39	2	2	1	86	92	97
Holbæk	3	6	6	0	0	0	100	100	100
Køge	0	1	0	-	0	-	-	100	-
Nykøbing Sj.	16	14	22	0	0	0	100	100	100
Næstved	0	2	0	-	0	-	-	100	-
Roskilde	17	17	25	0	2	0	100	89	100
Sct. Hans	27	13	31	0	0	0	100	100	100
Slagelse	1	0	3	0	0	0	100	-	100
Vordingborg	26	39	30	1	1	4	96	98	88
I alt	121	114	156	3	5	5	97	96	97

Skema 8

Mødedeltagelse for patienter

Patienter

Psykiatrisk Center	Deltaget			Ikke deltaget			Deltagelsesprocent		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Dianalund	16	23	27	17	1	14	48	96	66
Holbæk	1	5	5	2	1	1	33	83	83
Køge	-	1	-	-	0	-	-	100	-
Nykøbing Sj.	11	10	20	5	4	2	69	71	91
Næstved	-	2	-	-	0	-	-	100	-
Roskilde	10	17	21	7	2	4	59	89	84
Sct. Hans	22	10	30	5	3	1	81	77	97
Slagelse	1	-	1	-	-	2	-	-	33
Vordingborg	23	37	26	4	3	8	85	93	76

Patienter

	Deltaget			Ikke deltaget			Deltagelsesprocent		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Psykiatrisk Center									
I alt	84	105	130	40	14	32	68	88	80

Skema 9

Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger

**Patientrådgivere/
bistandsværger**

	Deltaget			Ikke deltaget			Deltagelsesprocent		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Psykiatrisk Center									
Dianalund	22	15	27	11	9	14	67	63	66
Holbæk	3	5	6	0	1	0	100	83	100
Køge	-	1	-	0	0	-	-	100	-
Nykøbing Sj.	11	7	18	5	7	4	69	50	82
Næstved	-	1	-	0	1	-	-	50	-
Roskilde	14	14	23	3	5	2	82	74	92
Sct. Hans	12	7	20	15	6	11	44	54	65
Slagelse	1	-	2	0	0	1	100	-	66
Vordingborg	20	30	27	7	10	7	74	75	79
I alt	83	80	123	41	39	39	67	67	76

6. Afgørelsernes udfald og omgørelsesprocenten

Skema 10

Afgørelse og godkendelser

	Antal afgørelser			Godkendelser		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Tvangsindlæggelse	23	24	27	22	20	24
Tvangstilbageholdelse	59	43	63	55	40	53
Tilbageførelse	-	-	-	-	-	-
Tvangsfiksering	37	42	34	35	42	25
Beskyttelsesfiksering	-	2	-	-	2	-
Personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse	-	-	-	-	-	-
Personlig skærmning	-	2	2	-	2	2
Aflåsning af døre i afdelingen	-	-	-	-	-	-
Aflåsning af patientstue	-	-	1	-	-	-
Tvangsbehandling, medicinsk	45	54	70	41	36	58
Tvangsbehandling ECT	-	-	-	-	-	-
Tvangsbehandling, legemlig	1	2	1	1	1	0
Fysisk magtanvendelse	4	6	6	3	4	5
Beroligende medicin	14	38	14	13	38	13

	Antal afgørelser			Godkendelser		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Andet	1	0	0	0	0	0
I alt	209	213	218	182	185	180

Skema 11

Tilsidesættelser

	Tilsidesættelser			Omgørelsesprocent		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Tvangsindlæggelse	1	5	3	4	21	11
Tvangstilbageholdelse	2	3	10	3	7	16
Tilbageførsel	-	-	-	-	-	-
Tvangsfiksering	4	0	9	11	0	36
Beskyttelsesfiksering	-	0	-	-	0	-
Personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse	-	-	-	-	-	-
Personlig skærmning	-	0	0	-	0	0
Aflåsning af døre i afdelingen	-	-	-	-	-	-
Aflåsning af patientstue	-	-	1	-	-	100
Tvangsbehandling, medicinsk	4	18	12	9	33	19
Tvangsbehandling ECT	-	-	-	-	-	-
Tvangsbehandling, legemlig	0	1	1	0	50	100
Fysisk magtanvendelse	1	2	1	25	33	17
Beroligende medicin	1	0	1	5	0	7
Andet	-	-	-	-	-	-
I alt	13	29	38	7	14	17

7. Klager over patientklagenævnets afgørelser

Definitnation

Kolonnen antal anker, skal forstås som antal afgørelser der ankes. Hvis en sag med 5 tvangsfikseringer ankes, vil det tælle som 5 anker.

Der henvises til den definition af afgørelsesbegrebet, som fremgår under skemaet antallet af afgørelser i de seneste år.

Skema 12
Klager over patientklagenævnets afgørelser

	2007			2008			2009		
	Antal afg.	Antal anker	Anke %	Antal afg.	Antal Anker	Anke %	Antal afg.	Antal anker	Anke %
Tvangsindlæggelse	23	3	13	24	1	2	27	4	15
Tvangstilbageholdelse	59	10	17	43	10	9	63	2	3
Tilbageførsel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsfiksering	37	0	0	42	2	4	34	3	9
Beskyttelsesfiksering	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Personlige alarm- og pejle-systemer og særlige dørlåse		0	0	0	0	0	0	0	0
Personlig skærmning	0	0	0	2	0	0	2	0	0
Aflåsning af døre i afdelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflåsning af patientstue	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Tvangsbehandling, medicinsk	45	5	11	54	3	4	70	8	11
Tvangsbehandling ECT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvangsbehandling, legemlig	1	0	0	2	1	1	1	0	0
Fysisk magtanvendelse	4	0	0	6	0	0	6	1	17
Beroligende medicin	14	2	11	38	3	2	14	1	7
Andet	1	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	209	20	11	213	20	23	218	19	9

Skema 13
Anke til domstolene

	2007	2008	2009
Stadfæstet	6	7	4
Tilsidesat	2	0	1
Frafaldet af patient	3	6	3

Én sag er endnu ikke afgjort af retten. I én sag der er indbragt for retten, har nævnet givet patienten medhold, sagen er indbragt af patienten med henblik på at søge erstatning.

Skema 14
Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn

	2007	2008	2009
Stadfæstet	5	0	3
Tilsidesat	4	0	2
Frafaldet af patient	1	1	4

Én sag er endnu ikke afgjort i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn

AFSNIT 2

1. Principielle problemstillinger m.v.

Nævnet finder ikke grundlag for særskilt at redegøre for principielle problemer m.v.

Der henvises i stedet til de problemstillinger, som fremgår af de principielle afgørelser, beskrevet i afsnit 3.

2. Principielle afgørelser

I

Det psykiatriske patientklagenævn har behandlet en sag om tvangsmedicinering med depotmedicin, hvor dosis og interval i henhold til gældende markedsføringstilladelse blev overskredet. Det er nævnets praksis, at dosis som overstiger eller på anden vis er i strid med lægemiddelsstyrelsens produktresuméer, ikke godkendes.

I afgørelsen ønskede overlægen, at behandle med en dosis højere og med kortere interval end den der var angivet i produktresuméet. Overlægen begrundede den påtænkte behandling med, at det var den dosis, patienten havde behov for. Man havde fra sygehusets side tidligere forsøgt med lavere dosis og mindre interval uden at opnå den ønskede effekt.

Nævnet tilsidesatte tvangsbehandlingen allerede fordi man fra sygehusets side ønskede at give patienten depotmedicinen oftere end angivet i produktresuméet. Nævnet gjorde endvidere opmærksom på, at dosis var højere end det der fremgik som max dosis i produktresuméet. Heller ikke dette kan godkendes af nævnet.

II

Det psykiatriske patientklagenævn har også behandlet en sag om tvangsbehandling af en somatisk lidelse for en tvangsindlagt patient på psykiatrisk afdeling.

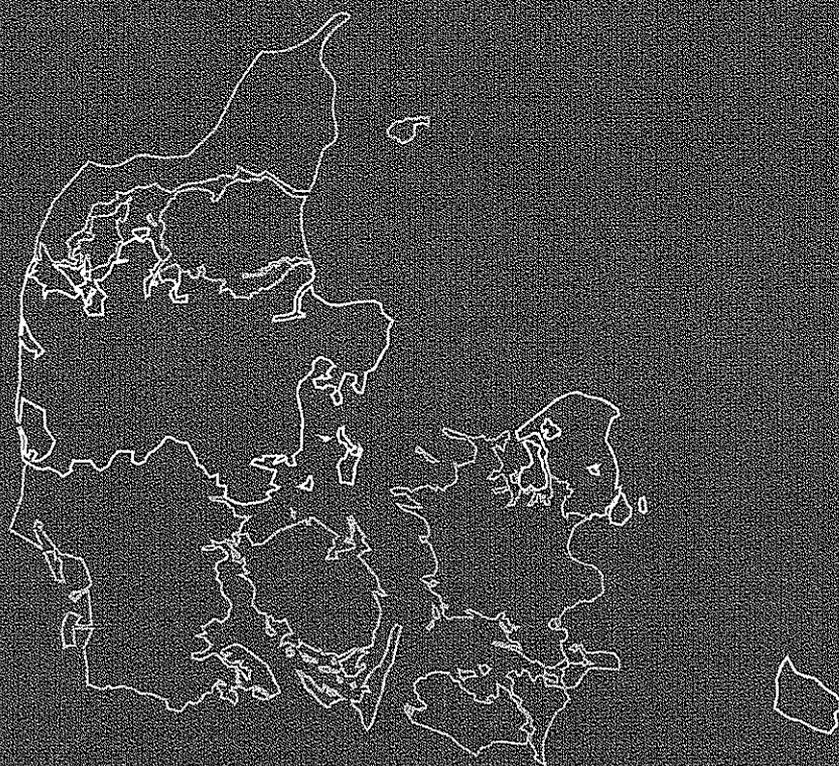
Patienten i sagen ønskede ikke at blive behandlet med lægemidlet Fragmin der forebygger og modvirker blodpropper.

Nævnet tog ikke stilling til, om undladt behandling ville udsætte patientens liv eller helbred for væsentlig fare men underkendte den påtænkte somatiske tvangsbehandling allerede fordi, beslutningen ikke var truffet i fællesskab med lægen på den somatiske afdeling.

Ifølge § 13 i psykiatriloven kan en person, som opfyldt betingelsen for frihedsberøvelse, og som modsætter sig behandling af en legemlig lidelse, undergives tvangsbehandling af denne lidelse, såfremt lidelsen udsætter patientens liv eller helbred for væsentlig fare. En sådan beslutning skal ifølge bestemmelsen træffes af overlægen på vedkommende psykiatriske afdeling og overlægen på den pågældende somatiske afdeling i fællesskab, hvilket ikke var sket i den foreliggende sag. Den påtænkte behandling blev derfor underkendt.

Skemaoversigt

Skema 1.	Realitetsafgørelser	4
Skema 2.	Sagernes fordeling på hospitalerne.....	5
Skema 3.	Antal afgørelser i nævnet i de seneste år	5
Skema 4.	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i de seneste år	6
Skema 5.	Samlet antal møder	6
Skema 6.	Mødernes fordeling mellem de enkelte psykiatriske centre i 2008.....	6
Skema 7.	Mødedeltagelse for læger	7
Skema 8.	Mødedeltagelse for patienter	7
Skema 9.	Mødedeltagelse patientrådgivere/bistandsværger	8
Skema 10.	Afgørelse og godkendelser.....	8
Skema 11.	Tilsidesættelser	9
Skema 12.	Klager over patientklagenævnets afgørelser	10
Skema 13.	Anke til domstolene.....	10
Skema 14.	Klage til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.....	10

Statsforvaltningen
Sjælland
Dronningensgade 30
4800 Nykøbing F
Tel 7256 7600
sjælland@statsforvaltning.dk

www.statsforvaltning.dk